

Bestemmingsplannen voormalige Vliegbasis Twenthe

Nota samenvatting en beantwoording reacties vooroverleg

Op grond van de Wet bescherming persoonsgegevens is het niet toegestaan om (zonder toestemming) gegevens van natuurlijke personen digitaal beschikbaar te stellen. In versies van deze reactienota die digitaal openbaar beschikbaar gesteld worden, zijn daarom persoonsgegevens geanonimiseerd.

Overzicht naar voren gebrachte reacties uit het vooroverleg met betrekking tot de bestemmingsplannen voor de voormalige Vliegbasis Twenthe

Op 12 april 2016 heeft het college van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Enschede besloten om de bestemmingsplannen voor de voormalige vliegbasis Twenthe vrij te geven voor vooroverleg met diverse overheids- en belangenorganisaties (conform artikel 3.1.1 Bro). Het betreft de volgende plannen:

- bestemmingsplan Voormalige vliegbasis Twenthe - Noord
- bestemmingsplan Voormalige vliegbasis Twenthe - Midden
- bestemmingsplan Geluidzones industrie Voormalige vliegbasis Twenthe

Gedurende de periode van vooroverleg zijn door onderstaande instanties reacties ingediend.

- 1. Stichting Lonneker Land**
Gedateerd 25 mei 2016, ontvangen op 25 mei 2016.
- 2. Stichting Dorpsbelang Deurningen**
Gedateerd 28 mei 2016, ontvangen op 28 mei 2016.
- 3. Veiligheidsregio Twente**
Gedateerd 30 mei 2016, ontvangen op 30 mei 2016.
- 4. Gemeente Dinkelland**
Gedateerd 30 mei 2016, ontvangen op 31 mei 2016.
- 5. Gemeentelijke monumentencommissie**
Gedateerd 30 mei 2016, ontvangen op 30 mei 2016.
- 6. Gemeente Oldenzaal**
Gedateerd 31 mei 2016, ontvangen op 1 juni 2016.
- 7. Landschap Overijssel**
Gedateerd 31 mei 2016, ontvangen op 31 mei 2016.

- 8. Stichting Lonnekerberg**
Gedateerd 29 mei 2016, ontvangen op 1 juni 2016.
- 9. Het Oversticht**
Gedateerd 30 mei 2016, ontvangen op 31 mei 2016.
- 10. Kwaliteitsteam Technology Base Twente**
Gedateerd 30 mei 2016, ontvangen op 31 mei 2016.
- 11. Gemeente Hof van Twente**
Gedateerd 31 mei 2016, ontvangen op 31 mei 2016.
- 12. Evenementenlocatie Vliegveld Twenthe**
Gedateerd 30 mei 2016, ontvangen op 1 juni 2016.
- 13. Waterschap Vechtstromen**
Gedateerd 18 mei 2016, ontvangen op 2 juni 2016.
- 14. Gemeente Haaksbergen**
Gedateerd 1 juni 2016, ontvangen op 3 juni 2016.
- 15. Gemeente Hengelo**
Gedateerd 1 juni 2016, ontvangen op 2 juni 2016.

Deze reacties zijn hieronder samengevat en van een gemeentelijke reactie voorzien. Per punt is vervolgens aangegeven of het leidt tot aanpassingen van onderdelen van de bestemmingsplannen.

Nr. 1 Stichting Lonneker Land			
	Inhoud zienswijze	Gemeentelijke reactie	Aanpassing
1.1	De voorgestelde geluidscontour is in strijd is met alles wat met duurzaamheid en leefkwaliteit en natuurbeleving te maken heeft en de noodzaak is onvoldoende gemotiveerd.	In de plantoelichting en in de milieueffectrapportage (MER) is uitvoerend ingegaan op de effecten op diverse milieuaspecten. Uit de reactie wordt niet duidelijk waarom dit onvoldoende zou zijn. Daarnaast is in de plantoelichting uitgelegd waarom er een wettelijke verplichting is tot het vaststellen van de geluidzones.	Nee
1.2	Er worden in het broedseizoen teveel grote evenementen toegestaan.	In bijlagen 22 en 23 van de plantoelichting zijn de onderzoeken opgenomen naar de effecten van de planontwikkeling op de vogelpopulatie. Op basis hiervan komt de gemeente tot de conclusie dat voor dit aspect het plan voldoet aan een goede ruimtelijke ordening. Op dit moment wordt actualiserend ecologisch onderzoek uitgevoerd. Uit de effectenbeoordeling daarvan zal moeten blijken of deze beperking gehandhaafd blijft, kan worden beperkt tot een of meer categorieën van evenementen met aanzienlijke licht- en/of geluidsuitstraling op kwetsbare natuurwaarden in de directe omgeving, dan wel juist verder moet worden aangescherpt.	Nee
1.3	De twee geluidscontouren overlappen elkaar boven de nieuw aangelegde natuur. In de plantoelichting is onvoldoende aandacht besteed aan de eventuele conflictsituatie die hierdoor ontstaat.	Zie de gemeentelijke reactie bij 1.2	Nee
1.4	Geluidsoverlast op de natuur wordt in de MER als zeer negatief aangemerkt. Maar daarbij is heel geniepig de toename van de geluidsoverlast van de werkparken buiten beschouwing gelaten. Dat is gedaan door het projectafwijkingbesluit van de gemeente Enschede, waarin de vergunningen voor de evenementen en de geluidscontour voor de werkparken worden toegewezen, als bestaande situatie in het referentiekader op te nemen. Daarmee vallen ze dus buiten de veranderingen die door de MER in ogenschouw worden genomen.	In de MER is uitgelegd dat juridisch gezien de omgevingsvergunning voor Hangar 11 valt onder de autonome situatie, maar dat er desondanks voor is gekozen om ook deze effecten in de onderzoeken mee te nemen zodat het effect van de totale ontwikkeling in beeld gebracht kan worden.	Nee

1.5	Organische ontwikkeling op de parken zou alleen plaats mogen vinden onder de voorwaarde dat de voorgestelde geluidscontour van 50 dB samenvalt met de grenzen van het betreffende terrein. Mocht dat niet lukken dan moet beter onderbouwd worden waarom meer ruimte nodig is, waarbij ook de mogelijkheden van nieuwe innovatieve oplossingen en parkmanagement meegenomen moet worden.	Indien de 50 dB(A)-contour wordt vastgesteld op de grens van de bestemming is er geen rendabele bedrijfsvoering mogelijk. Beoordeeld is wat de juiste balans tussen economische ontwikkeling en een goed woon- en leefklimaat is, dit is onderbouwd met zowel economische als milieutechnische onderzoeken. Bij vergunningverlening zal aandacht worden besteed aan het gebruik van de best beschikbare technieken.	Nee
-----	--	---	-----

Nr. 2 Stichting Dorpsbelang Deurningen			
	Inhoud zienswijze	Gemeentelijke reactie	Aanpassing
2.1	In de MER wordt geconstateerd dat er geen verkeerstoename is te verwachten op de Vliegveldstraat en dat men in de autonome situatie uitgaat van een intensiteit van 7600 motorvoertuigen per etmaal. Er is onduidelijkheid over de totstandkoming en de juistheid van dit aantal.	In overleg met de gemeente Dinkelland is door Goudappel Coffeng een second opinion uitgevoerd op het gehanteerde verkeersmodel. Conclusie is dat de hoeveelheid verkeer op de Vliegveldstraat als gevolg van de integrale gebiedsontwikkeling toeneemt met 100 motorvoertuigen per etmaal ten opzichte van de autonome situatie. Dit leidt niet tot een andere effectbeoordeling in het MER. De notitie wordt als bijlage gevoegd bij het MER.	Ja
2.2	Er is onvoldoende in beeld wat de geluidscumulatie per woning betekend en in hoeverre ter plekke nog een gewenst binnenniveau qua geluid gerealiseerd kan worden.	Als aanvulling op de informatie in het MER is in tabelvorm voor de woningen binnen de gemeente Dinkelland aangegeven wat het gecumuleerde geluideffect is van de verschillende geluidbronnen. Deze tabel wordt opgenomen in het MER en leidt niet tot een andere effectbeoordeling	Ja

Nr. 3 Veiligheidsregio Twente			
	Inhoud zienswijze	Gemeentelijke reactie	Aanpassing
3.1	De bestemmingsplanregeling verhindert niet dat overlastgevoelige en kwetsbare functies onvoldoende afstand tot op de activiteiten van TSC in acht nemen. Dat betreft met name horeca en publieksgerichte evenementen. De Veiligheidsregio Twente pleit ervoor om in dat kader voldoende waarborgen op te nemen in het bestemmingsplan, dan wel door andere publiekrechtelijke maatregelen in te zetten, zoals exploitatievergunningen, maatwerkvoorschriften en omgevingsvergunningen.	De gemeente Enschede staat positief tegenover de doorontwikkeling van Twente Safety Campus. Gezien het specifieke karakter van de bedrijfsactiviteiten is het vanwege de doorlooptijd niet meer mogelijk om aanvullende onderzoeken op te nemen in de ontwerpbestemmingsplannen die worden vrijgegeven. Parallel aan de inzagetermijn zal er in overleg met de veiligheidsregio onderzoek plaatsvinden naar de wensen en milieutechnische mogelijkheden. Bij vaststelling van de bestemmingsplannen is deze informatie beschikbaar, zodat het bevoegd gezag een afgewogen keuze kan maken.	Nee
3.2	In het bestemmingsplan zijn milieucategorieën opgenomen. Voor TSC betekent dit dat haar activiteiten worden gemaximeerd tot milieucategorie 3.1. Dit legt een zekere beperking op de toe te laten bedrijvigheid. Hierbij moet het gebruik in aard en invloed op de leefomgeving gelijk te stellen zijn met bedrijfsactiviteiten met een gelijke milieucategorie in de Staat van bedrijfsactiviteiten. Voor de huidige bedrijfsmatige activiteiten van TSC bestaat geen specifieke SBI-code. In het vigerende bestemmingsplan 'Luchthavengebied Noord' is echter vastgesteld dat het veiligheidscentrum naar aard en invloed op de omgeving min of meer vergelijkbaar is met een defensie-inrichting. Daarvoor geldt een richtafstand van 200m, respectievelijk milieucategorie 4.1. TSC hecht grote waarde aan behoud van deze ruimere milieucategorie. Het stelt haar in staat om de gebruiksmogelijkheden van haar gronden te optimaliseren. Er is in de visie van TSC geen beletsel om de milieucategorie te verhogen naar 4.1. De omgeving aan de noordoostelijke zijde van het plangebied is dunbevolkt terwijl de meest nabijgelegen woning op een afstand van 275 m ligt.	Zie het antwoord bij 3.1	Nee

3.3	Ingevolge artikel 8 van de planregels is het verboden om de gronden te gebruiken voor risicovolle inrichtingen. Ook deze regel is te rigide voor de bedrijfsactiviteiten van TSC. Een voorwaarde om door te kunnen ontwikkelen tot een volwaardig veiligheidscentrum is het gebruik van gevaarlijke stoffen. Dat betreft met name het onderdeel Safety Fieldlab. Veiligheidsregio Twente verzoekt u om de planregel van artikel 8 onder d4 aan te passen, zodanig dat deze verbodsbepaling niet geldt voor de functie Safety	Zie het antwoord bij 3.1	Nee
-----	--	--------------------------	-----

Nr. 4 Gemeente Dinkelland			
	Inhoud zienswijze	Gemeentelijke reactie	Aanpassing
4.1	De MER biedt onvoldoende informatie om te concluderen dat er sprake is van een adequate verkeersafwikkeling rondom Deurningen. De huidige berekening in het model laat onlogische aantallen op de vliegveldstraat zien. Hiervoor is gezamenlijk geconcludeerd het model opnieuw moeten worden doorgerekend op o.a. de kruising Frans op den Bult en onderbouwd qua verwachte autonome ontwikkelingen, wij verzoeken u deze informatie in de MER te verwerken.	In overleg met de gemeente Dinkelland is door Goudappel Coffeng een second opinion uitgevoerd op het gehanteerde verkeersmodel. Conclusie is dat de hoeveelheid verkeer op de Vliegveldstraat als gevolg van de integrale gebiedsontwikkeling toeneemt met 100 motorvoertuigen per etmaal ten opzichte van de autonome situatie. Dit leidt niet tot een andere effectbeoordeling in het MER. De notitie wordt als bijlage gevoegd bij het MER.	Ja
4.2	Er is onvoldoende in beeld wat de gecumuleerde geluidsbelasting per woning is om te kunnen beoordelen of er nog sprake is van een goed woon en leefklimaat, wij verzoeken deze informatie toe te voegen aan de Mer en het bestemmingsplan. Er kan op dit moment nog geen oordeel worden gegeven of er sprake blijft op het gebied van geluid sprake van een goed woon en leefklimaat voor de woningen aan Dinkellandse zijde.	Als aanvulling op de informatie in het MER is in tabelvorm voor de woningen binnen de gemeente Dinkelland aangegeven wat het gecumuleerde geluideffect is van de verschillende geluidbronnen. Deze tabel wordt opgenomen in het MER en leidt niet tot een andere effectbeoordeling	Ja
4.3	Het proefdraaien is geluidszoneringsplichtig er ontbreekt informatie over type, duur, hoogte van de muur etc. locatie etc. in het bestemmingsplan en de MER. Verzocht wordt deze informatie toe te voegen.	In het geluidrapport dat als bijlage 11 bij de plantoelichting is gevoegd staat de betreffende technische uitgangspunten voor het testen van motoren. Op basis van deze informatie is de geluidscontour bepaald, door deze vast te stellen worden ook de uitgangspunten voor het testen van de motoren verankerd.	Nee

Nr. 5 Gemeentelijke monumentencommissie			
	Inhoud zienswijze	Gemeentelijke reactie	Aanpassing
5.1	In het algemeen worden de landgoederen die in buurt liggen genoemd, zowel in de milieueffectrapportage (mer) als in het bestemmingsplan, maar niet helder is hoe deze landgoederen en zichtlijnen betrokken worden bij ontwikkelingen op het vliegveld. De relatie vliegveld - omgeving laat een oudere tijdslaag zien en biedt kansen voor ontwikkelingen die de ruimtelijke structuur en kwaliteit versterken.	Het kwaliteitsteam adviseerde " <i>Technology Base Twente (TBT) bouwt voort op het oeroude landgoed-principe van nut en lust</i> ,". Het advies van het kwaliteitsteam is in de gebiedsgerichte uitwerking van de structuurvisie integraal opgenomen als beleidskader en verder uitgewerkt in de beleidsregel "ruimtelijke kwaliteit". Het versterken van de relatie van het gebied met zijn omgeving gebeurt door het verder ontwikkelen en beleefbaar maken van de landschappelijke structuur. Zichtlijnen met omliggende landgoederen zijn niet aanwezig.	Nee
5.2	De ambitie ten aanzien van ruimtelijke kwaliteit mag sterker verwoord worden en meer toekomstgericht zijn, namelijk het streven een nieuwe kwaliteits-(tijd)laag te realiseren voor de periode na 2014. De commissie gaat ervan uit dat bij de uitwerking tot een toetsingskader gebruikt gemaakt wordt van het 'gebiedsprofiel', zoals opgesteld door het kwaliteitsteam. Ook moet er gezorgd worden dat er duidelijke en transparante kaders en proces afspraken komen ten aanzien van de beoordeling van toekomstige plannen en dat de beleidsstukken goed op elkaar afgestemd zijn zodat er geen versnipperde informatie is.	Het gebiedsprofiel en de spelregels van het kwaliteitsteam zijn opgenomen in de gebiedsgerichte uitwerking van de structuurvisie en doorvertaald naar een toetsingskader ten behoeven van het bestemmingsplan. Het streven om een nieuwe kwaliteits-(tijd)laag te realiseren is opgenomen in de beleidsregel "Ruimtelijke kwaliteit". <i>Door het toevoegen van een samenhangende bebouwing als nieuwe tijdslaag wordt sfeer van robuustheid en avontuur voorgezet en draagt nieuwbouw bij aan de verdere ontwikkeling van het gebied.</i> (Toetsingscriteria ruimtelijke setting)	Nee
5.3	De commissie is content met het feit dat de waardestelling van Het Oversticht als leidraad is gebruikt bij het opnemen van regels rondom cultuurhistorie, maar adviseren nog twee elementen onder het bestemmingsartikel '10, Waarde – Cultuurhistorie' te laten vallen. Het betreft de zogenaamde strip (met verkeerstoren) en de druiventros (het sheltercomplex). Deze worden door Het Oversticht ook als zeer waardevol gezien. De keuze om alleen de bunkerstrip onder een zwaarder regime te plaatsen is niet duidelijk.	De dubbelbestemming "waarde – cultuurhistorie" is een vrij sterk beschermingsregime. De intentie van deze regeling is het beschermen van stadsgezicht tegen verdere aanpassing. In Enschede wordt deze bestemming slechts voor twee andere gebieden gebruikt, Plein West-Indie en Pathmos. De munitiebunkerstraat wordt als zeer uniek en bijzonder geacht waar nieuwbouw dan wel uitbreiding van de bestaande gebouwen moeilijk inpasbaar zijn zonder afbreuk te doen aan het beeld van de shelters gecamoufleerd onder een aardenwal.	Nee

		Voor de andere twee ensembles, Druivertros en Strip, is ontwikkelruimte noodzakelijk. De bescherming als beschermd gezicht biedt niet de noodzakelijke flexibiliteit. Door omvangrijke toetsingscriteria achten wij de cultuurhistorische waarden voldoende geborgd.	
--	--	--	--

Nr. 6 Gemeente Oldenzaal			
	Inhoud zienswijze	Gemeentelijke reactie	Aanpassing
6.1	Er wordt tijdens het vooroverleg geen inhoudelijke reactie gegeven, dit zal gebeuren tijdens de ontwerpfase. De gemeente gaat er vanuit dat bij vaststelling van de bestemmingsplannen het duidelijk is hoe toegevoegde hectares bedrijvigheid worden gecompenseerd.	Er wordt kennisgenomen van de reactie.	Nee

Nr. 7 Landschap Overijssel			
	Inhoud zienswijze	Gemeentelijke reactie	Aanpassing
7.1	Het valt op dat er voor deelgebied Midden geen scenario's zijn onderzocht maar direct het VKA is beoordeeld. Hierbij wordt verwezen naar de MER van 2014 en de Nota van Uitgangspunten. Wij willen u erop wijzen dat er bij het MER van 2014 geen sprake was van een vastgesteld integraal MER. Er ontbreekt naar ons oordeel een volwaardige MER-afweging.	Voor het zuidelijk deel van het gebied, het Middengebied, bestaande uit de werkparken en het Natuur Netwerk Nederland(NNN) is inderdaad alleen een VKA opgenomen. Separaat van dit MER zijn in een eerdere fase vier inrichtingsvarianten naast elkaar gezet. Daaruit is die inrichtingsvariant gekozen met de minste milieueffecten in het gebied. Deze procesgang is in het MER uitgelegd (hoofdstuk 4 en bijlage 4). Het VKA is vervolgens beoordeeld binnen het totaal van de gebiedsontwikkeling ten opzichte van de huidige situatie. Voor het Natuur Netwerk Nederland geldt dat het ontwerp van het VKA is vastgesteld door ADT en openbare publicatie van het ontwerp en mogelijkheid om daarop te reageren heeft plaatsgevonden. Inmiddels is VKA aangelegd binnen de mogelijkheden van het vigerende bestemmingsplan en is er om die reden geen sprake meer van te ontwikkelen varianten. Het gebied krijgt de bestemming Natuur. Wat de Werkparken De Strip en Oostkamp betreft zijn twee varianten voor de inrichting onderzocht. Deze zijn aan de gemeenteraad van Enschede voorgelegd bij de besluitvorming van de Nota van Uitgangspunten Middengebied Luchthaven, in maart 2015. Het verschil tussen de varianten had met name betrekking op de milieucategorie en de geluidzone. De gemeenteraad heeft de variant vastgesteld met de laagste milieucategorie. Ook heeft zij de wens aangegeven de geluidzone zo klein mogelijk te houden. Met deze uitspraak van de gemeenteraad is de voorkeursvariant (VKA) bepaald en zijn in het MER niet alsnog varianten opgenomen. Wel is in bijlage 2 van de toelichting het traject weergegeven van de onderzochte	Nee

		varianten en hun milieueffecten voor de Nota van Uitgangspunten Middengebied Luchthaven .	
7.2	Om de versnippering tegen te gaan en de kwaliteitsdragers natuur en cultuurhistorie te borgen propageren wij een integrale benadering van het gehele gebied , inclusief de omliggende terreinen. Dat betekent dat nieuwe ontwikkelingen in balans moet zij met bestaande kwaliteiten. Wij herkennen de ambitie tot het creëren van balans helaas niet in de effectbeoordeling van het VKA. In de beoordeling is sprake van een zeer negatieve beoordeling van de natuur door licht en geluid en negatief op landschapsbeleving.	De uitwerking en beoordeling van de plannen is gebaseerd op een integrale benadering en ontwikkeling van de voormalige militaire vliegbasis. De structuurvisie van de provincie Overijssel en ontwikkelingsplan van de gemeente Enschede vormen daarvoor het vertrekpunt. In de zoektocht naar balans tussen nieuwe ontwikkelingen (ook natuurontwikkeling) en bestaande kwaliteiten maken wij gebruik van deskundigen (kwaliteitsteam) die ons daarover adviseren.	Nee
7.3	De commissie MER heeft aanbevolen om naast het criterium 'ernstig gehinderden' ook de categorie 'gehinderden' als toetsingscriterium in het MER op te nemen. Daarmee wordt de reikwijdte van mogelijke geluidshinder volwaardig mee genomen in de beoordeling.	Het advies van de commissie MER is inderdaad om naast het aantal ernstig gehinderden ook het aantal gehinderden op te nemen in het MER. Deze informatie wordt tijdens de procedure van de ontwerpfase als aanvulling op het MER ingevoegd.	Ja
7.4	Wij vragen u om ook de 45 en 40 dB(A) zones op de geluidskaarten aan te geven. Hiermee wordt het huidige geluidsbeleid van de gemeente Enschede en de daarin opgenomen richtwaarden duidelijk afgezet tegen de voorgenomen ontwikkeling.	Het Geluidbeleid heeft betrekking op de geluidsbelasting die individuele inrichtingen mogen veroorzaken. De in het MER gepresenteerde contouren hebben betrekking op de gecumuleerde geluidsbelasting. De voorgestelde aanpassing is daarom niet mogelijk.	Nee
7.5	Wij willen u erop wijzen dat de generieke ontheffing flora en faunawet niet van toepassing is op de Lonnekerberg dat straks binnen de geluidszonering komt te liggen. Ook is de generieke ontheffing niet van toepassing op evenementen. In de bijlage geeft SOVON aan dat met de bestaande onderzoekresultaten effecten op de staat van instandhouding te verwachten zijn voor een aantal soorten vleermuizen. Er kunnen nog geen specifieke uitspraken worden gedaan.	De generieke ontheffing is inderdaad niet van toepassing op gebieden buiten het gebied van de gebiedsontwikkeling en ook niet op evenementen. Het recent aangetoond voorkomen van bijzondere vleermuissoorten, boommarter en das is mede aanleiding geweest om het ecologisch onderzoek wat in het kader van het soortenmanagementplan is uitgevoerd te actualiseren. Uit dat onderzoek moet blijken of aanvullende preventieve of mitigerende maatregelen of eventueel compenserende maatregelen en/of een aanvullende ontheffing noodzakelijk is.	Nee
7.6	Momenteel wordt er door Eelerwoude actualiserend ecologisch onderzoek gedaan. Dit onderzoek beperkt zich te het vergaren van	Eelerwoude heeft opdracht om opnieuw de basiskartering Flora- en Fauna voor het totale gebied van de voormalige	Nee

	feitelijke kennis ten behoeve van effectbeoordeling. Wij adviseren deze beoordeling door een onafhankelijke partij te laten uitvoeren met aantoonbare kennis met effectbeoordeling van geluid of vleermuissoorten.	militaire vliegbasis uit te voeren inclusief omringend gebied. Dit onderzoek voeren zij uit met inzet van specialistische kennis op het gebied van kwetsbare soorten als Das, boommarter en vleermuizen.	
7.7	Als input voor een effectbeoordeling hebben wij de referentiewaarden op de Lonnekerberg professioneel laten meten. Dit rapport hebben wij in december 2015 officieel overhandigd aan de gemeente. Het verbaast ons dat dit rapport niet terug komt in de MER en/of in de bijlage van het SOVON rapport.	Indien een dergelijk onderzoek is uitgevoerd dan ligt het voor de hand dat Eelerwoude dat betreft bij de effectenbeoordeling van het actualiserend ecologisch onderzoek. Er is nu geen aanleiding om dat onderzoek te verwerken of te benoemen in het MER of de SOVON rapportages.	Nee
7.8	Wij willen opmerken dat ons opvalt dat in de MER (p184) bij voorbaat wordt gesteld dat voor plangebied Midden voor het aspect geluid geen mitigerende maatregelen noodzakelijk zijn. Wij adviseren u deze conclusie te nuanceren in afwachting op de effectbeoordeling. Wij vragen u bij het bepalen van mitigerende maatregelen rekening te houden met de speerpunten zoals geformuleerd in het actieplan duurzaamheid om daarmee de soortenrijkdom op de Lonnekerberg en omgeving te beschermen.	In het bestemmingsplan is deze nuance al aanwezig, het MER zal hierop worden aangepast.	Ja
7.9	In het bestemmingsplan geeft u op pagina 79 aan dat er een gebiedsprofiel met ruimtelijke spelregels is opgesteld die zijn vertaald in de beleidsregel "ruimtelijke kwaliteit voormalige vliegbasis Twenthe". Er is momenteel voor ons echter nog geen inzicht in de inhoud van het gebiedsprofiel en bijbehorende beleidsregels. Wel is duidelijk dat de beleidsregel (door volgende colleges) kan worden aangepast zonder mogelijkheid van bezwaar en beroep.	Het gebiedsprofiel en de spelregels zijn als beleidskaders opgenomen in de structuurvisie. Het profiel en de spelregels beschrijven hoe je de beoogde kwaliteit kunt bereiken met behoud van cultuurhistorische waarden. Met de spelregels kun je echter moeilijk een bouwaanvraag beoordelen. Daarom zijn de kaders in de beleidsregel uitgewerkt naar toetsingscriteria voor een omgevingsvergunning. Om de organische ontwikkeling te faciliteren en tegelijkertijd de ruimtelijke kwaliteit te borgen is het werken met de beleidsregel de beste mogelijkheid. Beide documenten zullen tijdens de ontwerpfasen worden vrijgegeven voor zienswijzen. Een beleidsregel is, net als de welstandsnota, een besluit dat bindend is voor de gemeente zelf. Een dergelijk besluit kent nooit een wettelijke mogelijkheid tot bezwaar of beroep.	Nee
7.10	Wij hebben gevraagd om eventuele ruimtelijke consequenties van het luchthavenbesluit op de omgeving mee te nemen in de MER. Bij	Als gevolg van obstakel- en veiligheidsvlakken is door ADT onderzocht in hoeverre obstakels een risico vormen	Nee

	het lezen van de voorliggende MER hebben wij dit niet kunnen terugvinden. Vanuit ambtelijk contact heeft ADT duidelijk in beeld gebracht waar bij aanvang van het luchthavenbesluit bomenkap aan de orde is. Wat onduidelijk blijft, op welke plekken waar nu bomen staan ligt het obstakelvlak dusdanig dat er een reële kans bestaat dat bomen in de toekomst gekapt moeten worden 'omdat bomen groeien? Dit geldt zowel voor de lengterichting van de landingsbaan als de zijwaartse funnel.	voor de vliegveiligheid. Het betreft een 29 tal bomen op gronden van twee eigenaren die getopt of gekapt zouden moeten worden. Niet uitgesloten is dat handhaving van de obstakelvlakken op termijn leidt tot een aanvullende opgave en eventuele compensatie. ADT is daarover met Landschap Overijssel in gesprek. Deze opgave leidt niet tot een andere milieueffect beoordeling.	
7.11	Wij pleiten ervoor dat nieuwe functies de gebiedskwaliteit niet mogen schaden maar juist verrijken. Vanuit deze blik hebben wij het aspect geluid laten beoordelen door akoestisch adviesbureau Alcedo.	Zie 7.11a t/m h	Nee
7.11a	Het wegverkeerslawaai wordt getoetst aan de grenswaarden volgens de Wet geluidhinder. Daarbij wordt eraan voorbij gegaan dat enkele bestaande wegen duidelijk zwaarder worden belast (met name tijdens evenementen).	Hier is aandacht aan besteed. (Bijlage L, deelonderzoek geluid).	Nee
7.11b	Daarbij wordt voorbij gegaan aan het feit dat de omgeving van het terrein moet worden getypeerd als een landelijke omgeving waarvoor een richtwaarde geldt van 40 dB(A).	In de Geluidnota is voor het gebied een richtwaarde opgenomen van 45 dB(A) voor individuele inrichtingen. Hier is rekening mee gehouden door de bedrijventerreinen inwaarts te zoneren.	Nee
7.11c	Het bedrijventerrein Deventerpoort is niet betrokken bij het te zoneren industrieterrein.	Op Deventerpoort mogen zich geen geluidszoneringsplichtige inrichtingen vestigen. Bij de beoordeling van industrielawaai is Deventerpoort wel betrokken. Bij de beoordeling is uitgegaan van de gecumuleerde geluidsbelasting vanwege Noord, Oostkamp, De Strip en Deventerpoort	Nee
7.11d	De op- en afbouw van de evenementen wordt in het rapport niet behandeld. Onduidelijk is daarmee welke geluidsniveaus hiermee gepaard.	De activiteiten moet in totaal voldoen aan de 50 dB(A) contour voor reguliere activiteiten.	Nee
7.11e	Geluid van het proefdraaien kan blijkens het rapport tot hoge geluidsniveaus leiden die tot op zeer grote afstand hoorbaar zijn. In paragraaf 4.4 is aangegeven dat het geluid van het proefdraaien alleen is weergegeven als een maximaal geluidsniveau. Kennelijk is dit geluid niet betrokken bij de contourbepaling van de equivalente geluidsniveaus en de cumulatieve geluidsniveaus.	Het geluid van proefdraaien is meegenomen. In bijlage I van het deelonderzoek Geluid is hier uitgebreid op ingegaan.	Nee

7.11f	Voor wegverkeer wordt verwezen naar een deelonderzoek wegverkeer (ref. 15).Dit onderzoek maakt geen deel uit van de gepubliceerde stukken en kan daarmee niet worden beoordeeld.	Het betreffende onderzoek was nog niet gereed ten tijde van het vrijgeven van de bestemmingsplannen voor het vooroverleg. Het document zal worden opgenomen tijdens de ontwerpfase.	Nee
7.11g	De natuurgebieden worden voor een deel ook recreatief gebruikt. De onderzoeken geven geen inzicht in het effect van het geluid op dit gebruik.	De EHS is zodanig ingericht dat daarin de noodzakelijke natuurcompensatie en extensief recreatief gebruik met elkaar kunnen worden gecombineerd. Uiteraard is het mogelijk dat tijdens het recreatief gebruik geluidsuitstraling wordt ondervonden vanuit de aangrenzende werk- en leisurelocaties maar gelet op de inrichting van de EHS en de extensieve gebruiksmogelijkheden zal dit geen belemmering vormen voor de belevingswaarde van de EHS.	Nee
7.11h	De geluidszone volgens de plankaart zou logischerwijs moeten zijn gebaseerd op één van de onderzochte varianten volgens het onderzoek van Adecs. Geen van de in bijlage H gepresenteerde contouren komt echter overeen met de ligging van de zone. Daarmee is het onduidelijk waarop de begrenzing van de geluidszone is gebaseerd.	In de definitieve MER worden de verschillende kaartbeelden op elkaar afgestemd zodat deze allemaal met de correcte zones op basis van het VKA overeenkomen.	Ja

Nr. 8 Stichting Lonnekerberg			
	Inhoud zienswijze	Gemeentelijke reactie	Aanpassing
8.1	Waarom is bij een milieucategorie 4.2 een geluidscontour bepaald die past bij een hogere milieucategorie	In het geluidsrapport zijn de uitgangspunten opgenomen voor het bepalen van de geluidzones. Daarbij zijn ook de milieucategorieën opgenomen die hiervoor gebruikt zijn, tot een maximum van 4.2.	Nee
8.2	Moet de invulling van het begrip automotive voldoen aan de milieucategorie dan wel passen binnen de geluidscontour	Het begrip automotive geeft aan welke type bedrijvigheid is toegestaan. Via de maximale milieucategorieën en de geluidzone wordt vervolgens bepaald wat de maximale milieu-impact mag zijn.	Nee
8.3	Artikel 16 van de planregels voor het middengebied geven B&W de mogelijkheid om het plan zodanig te wijzigen dat een activiteit die valt binnen een hogere milieucategorie alsnog wordt toegestaan.	Door voortschrijdende techniek kan het gebeuren dat een bedrijf een categorie heeft in de bedrijvenlijst die niet meer past bij de feitelijke situatie. Het college is dan bevoegd om dat type bedrijf in de bedrijvenlijst een andere milieucategorie toe te kennen. Hiervoor moet een wijzigingsprocedure worden doorlopen met zienswijzen en beroep, daarnaast wordt niet de maximaal toegestane milieucategorie op de verbeelding aangepast.	Nee
8.4	Er is geen rekening gehouden met het vleermuizenonderzoek van Landschap Overijssel. Vraag is daarnaast wat er gebeurd als eind 2016 uit het lopende flora- en faunaonderzoek blijkt dat het bestemmingsplan niet uitvoerbaar is.	Zoals in de plantoelichting is uitgelegd loopt er nog onderzoek naar de natuur. De uitkomsten van dit onderzoek worden meegenomen in de latere besluitvorming. Dit kan leiden tot aanpassing van de bestemmingsplannen en/of aanvullende ontheffingen. De gemeente is niet van mening dat nu al de conclusie getrokken kan worden dat de plannen niet uitvoerbaar zijn.	Nee
8.5	Waarom zijn er in de MER voor het zuidelijk deel van het gebied niet meerdere ontwikkelingsscenario's opgenomen en is daar geen openbaar keuzemoment voor geweest.	Voor het zuidelijk deel van het gebied, het Middengebied, bestaande uit de werkparken en het Natuur Netwerk Nederland(NNN) is inderdaad alleen een VKA opgenomen. Separaat van dit MER zijn in een eerdere fase vier inrichtingsvarianten naast elkaar gezet. Daaruit is die inrichtingsvariant gekozen met de minste milieueffecten in het gebied. Deze procesgang is in het	Nee

		<p>MER uitgelegd (hoofdstuk 4 en bijlage 4). Het VKA is vervolgens beoordeeld binnen het totaal van de gebiedsontwikkeling ten opzichte van de huidige situatie. Voor het Natuur Netwerk Nederland geldt dat het ontwerp van het VKA is vastgesteld door ADT en openbare publicatie van het ontwerp en mogelijkheid om daarop te reageren heeft plaatsgevonden. Inmiddels is VKA aangelegd binnen de mogelijkheden van het vigerende bestemmingsplan en is er om die reden geen sprake meer van te ontwikkelen varianten. Het gebied krijgt de bestemming Natuur. Wat de Werkparken De Strip en Oostkamp betreft zijn twee varianten voor de inrichting onderzocht. Deze zijn aan de gemeenteraad van Enschede voorgelegd bij de besluitvorming van de Nota van Uitgangspunten Middengebied Luchthaven, in maart 2015. Het verschil tussen de varianten had met name betrekking op de milieucategorie en de geluidzone. De gemeenteraad heeft de variant vastgesteld met de laagste milieucategorie. Ook heeft zij de wens aangegeven de geluidzone zo klein mogelijk te houden. Met deze uitspraak van de gemeenteraad is de voorkeursvariant (VKA) bepaald en zijn in het MER niet alsnog varianten opgenomen. Wel is in bijlage 2 van de toelichting het traject weergegeven van de onderzochte varianten en hun milieueffecten voor de Nota van Uitgangspunten Middengebied Luchthaven .</p>	
8.6	<p>Wat is er met de in 2015 uitgevoerde geluidsmetingen bij de Lonnekerberg gedaan en hoe is dit in de MER meegenomen? Waarom wordt het verschil tussen de huidige situatie en het gemeentelijk geluidsbeleid en de effecten daarvan niet inzichtelijk gemaakt in de MER?</p>	<p>Het rapport met referentiemetingen is niet meegenomen in dit MER. Referentiemetingen worden meestal toegepast in het kader van vergunningverlening bij gemeenten waar geen geluidbeleid is vastgesteld. De gemeente Enschede kent wel geluidbeleid. Daarom worden de referentiemetingen niet gebruikt. De huidige situatie is niet middels metingen vastgesteld maar middels berekeningen, deze zijn juridisch steekhoudender en minder tijdrovend.</p>	Nee

8.7	Waarom wordt er in de folder “Kansen voor Twente” geen melding gemaakt van een nieuw ontwikkelde vliegroute over de Lonnekerberg?	In het MER zijn de van belang zijnde vliegroutes opgenomen en beoordeeld. De folder maakt geen onderdeel uit van de stukken die behoren bij de procedure.	Nee
8.8	In de MER wordt aangegeven dat er vanwege de maximale milieucategorie 4.2 geen grote lawaaimakers gevestigd kunnen worden. Waarom is er dan toch gekozen voor een gezoned industrieterrein.	Vanuit de wet- en regelgeving geldt er een zoneplicht voor de automotieve activiteiten. Omdat de eigenaar van De Strip en Oostkamp het als één geheel beschouwd en exploiteert is ervoor gekozen om zijn gehele terrein als gezoned te beschouwen. Hierdoor kan er beter gestuurd worden op de totale effecten op de omgeving dan alleen de automotieve-activiteiten. De MER zal daarom tekstueel worden aangepast op de mogelijkheden voor het vestigen van grote lawaaimakers.	Ja
8.9	Wat moeten voorgesteld worden bij “stoere dag attracties op het gebied van techniek en/of snelheid zoals in Duitsland en Engeland bestaan en waarmee het gebied kan inspelen op een latente behoefte”?	De tekst is afkomstig uit de economische onderbouwing voor de leisure in Oostkamp en De Strip. In het rapport worden na de geciteerde zin voorbeelden genoemd waaruit het gebruik duidelijk wordt (o.a. Dig-gerland in Engeland).	Nee
8.10	Het opgenomen overgangsrecht in het bestemmingsplan is een aansporing voor illegale acties door de exploitant. Betekent dit dat alle zaken die nu illegaal worden uitgevoerd na vaststelling van het bestemmingsplan gelegaliseerd zijn? Hoe gaat de gemeente misbruik van deze bepaling tegen?	De eigenaar van Oostkamp en De Strip kan op basis van diverse omgevingsvergunningen al activiteiten in het gebied ontplooiën. Deze activiteiten komen ook terug in het nieuwe bestemmingsplan. Activiteiten die niet vallen onder de huidige vergunningen, maar wel passen binnen de kaders van het nieuwe bestemmingsplan zullen legaal zijn na inwerkingtreding van dit bestemmingsplan. Activiteiten die niet passen binnen de huidige juridische kaders en ook niet binnen het toekomstige bestemmingsplan zijn en blijven strijdig. Hiervoor geldt dat de gemeente bevoegd is om handhavend op te treden.	Nee
8.11	Waarom zijn in het bestemmingsplan geen regels opgenomen ten aanzien van de verlichting van het terrein?	Zie antwoord op 8.4. Indien uit het actualiserend onderzoek blijkt dat ter bescherming van de functionele leefomgeving van (strikt) beschermde soorten beperkende regels t.a.v. lichtuitstraling noodzakelijk zijn zullen die bij de vaststelling in het bestemmingsplan worden opgenomen. Een dergelijke verplichting kan ook	Nee

		rechtstreeks voortvloeien uit een eventueel noodzakelijke aanvullende ontheffing Flora- en faunawet	
8.12	Waarom staat op www.ruimtelijkeplannen.nl dat PAB De Strip al onherroepelijk is?	PAB De Strip heeft op de landelijke voorziening de dossierstatus 'in voorbereiding'. Het laatste plan in dit dossier heeft de status 'ontwerp'.	Nee
8.13	Zijn de automotieve activiteiten die de exploitant op De Strip wil realiseren meegenomen in de stikstofberekeningen? Hoe kan de uitstoot van stikstof worden berekend als het gebied organisch wordt ontwikkeld?	Alle activiteiten die vallen binnen de bestemmingsplannen zijn meegenomen in de stikstofberekeningen. Daarbij is van de worstcase uitgegaan, waardoor alle varianten van de organische ontwikkeling vallen binnen de onderzochte kaders.	Nee

Nr. 9 Het Oversticht			
	Inhoud zienswijze	Gemeentelijke reactie	Aanpassing
9.1	In het algemeen worden de landgoederen die in buurt liggen genoemd, zowel in de milieueffectrapportage (mer) als in het bestemmingsplan, maar niet helder is hoe deze landgoederen en zichtlijnen betrokken worden bij ontwikkelingen op het vliegveld. De relatie vliegveld - omgeving laat een oudere tijdslaag zien en biedt kansen voor ontwikkelingen die de ruimtelijke structuur en kwaliteit versterken.	Het kwaliteitsteam adviseerde " <i>Technology Base Twente (TBT) bouwt voort op het oeroude landgoed-principe van nut en lust</i> ,". Het advies van het kwaliteitsteam is in de gebiedsgerichte uitwerking van de structuurvisie integraal opgenomen als beleidskader en verder uitgewerkt in de beleidsregel "ruimtelijke kwaliteit". Het versterken van de relatie van het gebied met zijn omgeving gebeurt door het verder ontwikkelen en beleefbaar maken van de landschappelijke structuur. Zichtlijnen met omliggende landgoederen zijn niet aanwezig.	Nee
9.2	De ambitie ten aanzien van ruimtelijke kwaliteit mag sterker verwoord mag worden en meer toekomstgericht zijn, namelijk het streven een nieuwe kwaliteits-(tijd)laag te realiseren voor de periode na 2014. De commissie gaat ervan uit dat bij de uitwerking tot een toetsingskader gebruikt gemaakt wordt van het 'gebiedsprofiel', zoals opgesteld door het kwaliteitsteam. Ook moet er gezorgd worden dat er duidelijke en transparante kaders en proces afspraken komen ten aanzien van de beoordeling van toekomstige plannen en dat de beleidsstukken goed op elkaar afgestemd zijn zodat er geen versnipperde informatie is.	Het gebiedsprofiel en de spelregels van het kwaliteitsteam zijn opgenomen in de gebiedsgerichte uitwerking van de structuurvisie en doorvertaald naar een toetsingskader ten behoeven van het bestemmingsplan. Het streven om een nieuwe kwaliteits-(tijd)laag te realiseren is opgenomen in de beleidsregel "Ruimtelijke kwaliteit". <i>Door het toevoegen van een samenhangende bebouwing als nieuwe tijdslaag wordt sfeer van robuustheid en avontuur voorgezet en draagt nieuwbouw bij aan de verdere ontwikkeling van het gebied.</i> (Toetsingscriteria ruimtelijke setting)	Nee
9.3	De commissie is content met het feit dat de waardestelling van Het Oversticht als leidraad is gebruikt bij het opnemen van regels rondom cultuurhistorie, maar adviseren nog twee elementen onder het bestemmingsartikel '10, Waarde – Cultuurhistorie' te laten vallen. Het betreft de zogenaamde strip (met verkeerstoren) en de druiventros (het sheltercomplex). Deze worden door Het Oversticht ook als zeer waardevol gezien. De keuze om alleen de bunkerstrip onder een zwaarder regime te plaatsen is niet duidelijk.	De dubbel - bestemming "waarde – cultuurhistorie" is een vrij sterk beschermingsregime. De intentie van deze regeling is het beschermen van stadsgezicht tegen verdere aanpassing. In Enschede wordt deze bestemming slechts voor twee andere gebieden gebruikt, Plein West-Indie en Pathmos. De munitiebunkerstraat wordt als zeer uniek en bijzonder geacht waar nieuwbouw dan wel uitbreiding van de bestaande gebouwen moeilijk inpasbaar zijn zonder afbreuk te doen aan het beeld van de shelters gecamoufleerd onder een aardenwal.	Nee

		Voor de andere twee ensembles, de druiventros en de Strip, is ontwikkelruimte noodzakelijk. De bescherming als beschermd gezicht biedt niet de noodzakelijke flexibiliteit. Door omvangrijke toetsingscriteria achten wij de cultuurhistorische waarden voldoende geborgd.	
--	--	--	--

Nr. 10 Kwaliteitsteam Technology Base Twente			
	Inhoud zienswijze	Gemeentelijke reactie	Aanpassing
10.1	In de stukken ziet het kwaliteitsteam op onderdelen de adviezen terug. Het team betreurt dat het gebiedsprofiel en de spelregels beeldkwaliteit nooit zijn vastgesteld in de gemeenteraad en Provinciale Staten als richtinggevend kader. Het is nu gebruikt als inspiratiebron en valt in stukken uiteen, waardoor de samenhang enigszins verloren gaat.	Het gebiedsprofiel en de spelregels zijn integraal opgenomen in de gebiedsgerichte uitwerking van de structuurvisie en vertaald naar toetsingscriteria in de beleidsregel "ruimtelijke kwaliteit". De bundel van de beleidsregel en de bestemmingsplannen biedt voldoende bescherming van de samenhang.	Nee

Nr. 11 Gemeente Hof van Twente			
	Inhoud zienswijze	Gemeentelijke reactie	Aanpassing
11.1	Ten aanzien van het "Programmeren werklocaties" is onderling tussen de veertien Twentse gemeenten afgesproken om geen nieuwe plannen in procedure te brengen tot dat er afspraken zijn gemaakt over hoe de overcapaciteit aan bedrijventerreinen terug te brengen.	Met de provincie is voor de herontwikkeling van de voormalige luchthavenlocatie afgesproken dat wij geen extra bedrijvenlocaties op de markt brengen maar elke nieuwe meter compenseren binnen de gemeente Enschede (incl. de ontwikkelingen op Dinkellands grondgebied). Per saldo betekent dit dat er geen sprake zal zijn van een toevoeging van extra meters maar dat het saldo in Enschede gelijk blijft. Dit is ook het uitgangspunt bij het opstellen van de regionale bedrijventerreinvisie Twente.	Nee
11.2	Hof van Twente is niet tegen herontwikkeling van de voormalige vliegbasis voor specifieke vliegveld gebonden bedrijvigheid. Echter zien wij uitsluitend mogelijkheden gekoppeld aan deze specifieke vorm van bedrijvigheid, gelet op bovengenoemde reden. Suggestie is om in de regels van het bestemmingsplan specifieke bepalingen op te nemen om ook zo planologisch uit te sluiten dat reguliere bedrijven zich daar kunnen vestigen.	In de planregels is opgenomen welke type bedrijfssegmenten zijn toegestaan, hierdoor is de vestiging van reguliere bedrijven niet mogelijk.	Nee
11.3	Er wordt vanuit gegaan dat het programmeren van AMM en deprogrammeren van een zelfde aantal m2 onderdeel zullen zijn van de in de regio te maken afspraken op het gebied van Programmeren werklocaties.	Zie de gemeentelijke reactie bij 11.1.	Nee
11.4	De koppeling tussen enerzijds de functieomschrijving voor het noordelijk deel en anderzijds de plankaart ontbreekt. Onduidelijk is daardoor wat waar is toegestaan.	Voor het noordelijk deel is op de plankaart één bestemming opgenomen. In de planregels is vervolgens uitgewerkt welk gebruik binnen dit vlak is toegestaan. Hierdoor zijn de functies uitwisselbaar waar gewenst en binnen de kaders qua bouwen en milieucategorie.	Nee
11.5	Onduidelijk is wat verstaan wordt onder niet zelfstandige kantoren. De definitie voor niet zelfstandige kantoren ontbreekt evenals het maximaal toegestane aantal m2 footprint of b.v.o.	Niet zelfstandige kantoren zijn kantoren die onderdeel zijn van bijvoorbeeld panden voor industrie. Zij kunnen dus niet afzonderlijk gebruikt worden door een dienstverlener maar maken deel uit van een niet-dienstverlenend bedrijf(spand). De definitie wordt aangepast om	Ja

		onduidelijkheden hierover te voorkomen.	
11.6	Artikel 4.1 A lid 8 is onduidelijk door het gebruik van de komma. Vallen alle opgesomde activiteiten onder de verwijzing als integraal onderdeel van de onder 1 tot en met 6 benoemde bedrijfsactiviteiten? Zoals het nu is aangegeven is het voor meerdere uitleg vatbaar.	De zin is omgezet naar een opsomming om onduidelijkheden te voorkomen.	Ja
11.7	In artikel 4.2 lid a wordt een maximaal aantal m2 oppervlakte aan te bouwen gebouwen aangegeven. Onduidelijk is of het hier gaat om footprint of om b.v.o.	Deze aantallen betreffen footprint.	Nee

Nr. 12 Evenementenlocatie Vliegveld Twenthe			
	Inhoud zienswijze	Gemeentelijke reactie	Aanpassing
12.1	Uit artikel 5.4 volgt dat ter plaatse ook evenementen zijn toegestaan. Naar onze mening zou dit toegestane gebruik ook onder de bestemmingsomschrijving van 5.1 zelf moeten worden opgenomen, waarbij het dan gaat om reguliere evenementen waarvoor specifieke gebruiksregels niet zouden moeten gelden.	Binnen de activiteit 'Leisure' zijn volgens de begripsbepaling ook evenementen toegestaan.	Nee
12.2	Het aantal evenementen, niet vallend onder het gezoneerd industrieterrein als bedoeld in de Wet geluidshinder, is nu in 5.4 gemaximeerd op 12 dagen per kalenderjaar, mits wordt voldaan aan de onder 5.4 sub b. 1-3 gestelde voorwaarden. Samen met de bepaling dat per maand slechts 1 evenement mag plaatsvinden in het broedseizoen, geeft dit een ernstige beperking op de mogelijkheid ter plaatse grootschalige muziek-evenementen te organiseren. Dit sluit (grote) meerdaagse evenementen in (juist) het festivalseizoen geheel uit.	De betreffende bepaling sluit meerdaagse evenementen niet uit, maar beperkt wel de piekbelasting. De beperking tot 1 evenementdag vloeit voort uit het SOVON onderzoek. Op dit moment wordt actualiserend ecologisch onderzoek uitgevoerd. Uit de effectenbeoordeling daarvan zal moeten blijken of deze beperking gehandhaafd blijft of dat deze kan worden beperkt een of meer categorieën van evenementen met aanzienlijke licht- en/of geluidsuitstraling op kwetsbare natuurwaarden in de directe omgeving.	Nee
12.3	Tevens hebben wij eigenlijk 3 evenementenlocaties (De Strip, Oostkamp en Deventer Poort) zodat er sprake zou moeten zijn van 3x 12 dagen.	De betreffende gebieden wordt als één terrein beschouwd gezien de ontsluiting, ligging en eigendom.	Nee
12.4	Wij hebben in eerdere overleggen en tijdens diverse metingen alles afgestemd op 75 db(A) en zouden dit dan ook graag aangepast zien. Ook op grond van de jurisprudentie is een norm tot 75 dB(A) op de dichtstbijzijnde gevoelige gevel vanuit een goede ruimtelijke ordening en met het oog op het goede woon- en leefklimaat van omwonenden, verdedigbaar.	Enschede heeft tot nu toe altijd de norm van 70 dB(A) gehanteerd. Uit bijlage J van het deelonderzoek geluid blijkt dat deze norm voldoende is. Er is dan ook geen reden om van de norm af te wijken.	Nee
12.5	Het totale aantal bezoekers van alle bestemmingen/activiteiten genoemd in artikel 5.1 mag per kalenderjaar niet meer dan 500.000 bedragen. Dit volstaat echter niet als ook de incidentele (grote) evenementen worden meegerekend en die meetellen voor dit maximum van 500.000. Voor een evenemententerrein van deze omvang en deze ambitie niet toereikend. Het lijkt in ieder geval goed de incidentele en grote evenementen afzonderlijk te begrenzen qua	Het totaal aantal bezoekers van 500.000 is gebaseerd op de uitgangspunten die zijn gehanteerd in de Structuurvisie 2009 en de daarbij behorende Plan-MER 'gebiedsontwikkeling luchthaven Twente e.o.'. In de ontwikkelvisie 2001 zijn dezelfde uitgangspunten gehanteerd.	Nee

	bezoekaantallen en het aantal van 500.00 aan te houden voor de reguliere exploitatie.		
12.6	Wij stellen de vraag of inderdaad sprake is van een themapark in de zin van Categorie D10.	Het klopt inderdaad dat "Vliegveld Twenthe Evenementenlocatie" niet valt onder de categorie D10. Van toepassing is categorie D11.2: de aanleg, wijziging of uitbreiding van een stedelijk ontwikkelingsproject.	Nee
12.7	In het bestemmingsplan is opgenomen dat de verstoring van leefgebieden van beschermde soorten zoveel mogelijk dient te worden voorkomen. Het is voor ons niet duidelijk of dit nu betrekking heeft op de EHS of op de flora en faunawet? De EHS heeft, aldus par.3.4.3 geen externe werking op het bestemmingsplan.	Dit heeft betrekking op de Flora- en faunawet. De EHS heeft inderdaad geen externe werking.	Nee
12.8	Wij troffen in de toelichting op het bestemmingsplan geen onderbouwing aan voor wat betreft de haalbaarheid van de beoogde ontwikkelingen in verband met te verwachten verkeersoverlast en wellicht ook parkeeroverlast. Alleen in het kader van de toetsing aan de ladder duurzame verstedelijking wordt ingegaan op de bereikbaarheid. Dit is ons inziens onvoldoende diepgaand. Aangetoond zal moeten worden dat voldoende ruimte bestaat voor de afwikkeling van het verkeer en voldoende ruimte voor (tijdelijke, dat mag volgens de jurisprudentie) parkeerplaatsen. Een en ander wel afgestemd op de maximale invulling van alle reguliere (kleine) en incidentele (grote) evenementen.	De verkeersnotitie zal worden bijgevoegd bij de ontwerpbestemmingsplannen. In de toelichting van de bestemmingsplannen zal in een aanvullende korte tekst naar deze memo verwezen worden.	Ja
12.9	Geconcludeerd wordt dat voor bijvoorbeeld dance-evenementen /muziekevenementen ruim kan worden voldaan aan de norm van 70 dB(A) die aan het maximaal op de gevel invallende geluidsniveau wordt gesteld; de grens van 75 db(A) is hierbij zelfs geen belemmering aldus de Nota Limburg. Wij willen vooraf zeker weten dat een norm van 70 dB(A) afdoende is, nu blijkt de jurisprudentie een norm van 75 dB(A) ook toelaatbaar wordt geoordeeld.	Zie de gemeentelijke reactie bij 12.4	Nee
12.10	Voor wat betreft indirecte hinder wordt op p. 193 e.v. ingegaan op bijzondere evenementen. Hier wordt aangegeven dat rekening is gehouden met het maximale aantal van 8.300 bezoekers op een dancefestival en in de Hangar 11; dit is echter onjuist, zoals ook moge blijken uit het huidige gebruik, alsmede het afgegeven PAB.	Het aantal bezoekers is gehanteerd omdat de wegcapaciteit niet meer verkeersbewegingen toelaat. Boven dit aantal zal zeker met verkeers- en vervoersplannen gewerkt moeten worden. Het genoemde getal is daarom als uitgangspunt gehanteerd voor het bepalen van de indirecte hinder.	Nee

12.11	Wij hebben ernstige bezwaren tegen het ontbreken van de bestemming 'Horeca' op de "oude boerderij", wat wel was toegezegd.	Hierover zijn door ADT of de gemeente geen afspraken gemaakt of toezeggingen gedaan. In de koopovereenkomst met Van Eck is verwezen naar de door de gemeenteraad vastgestelde Structuurvisie 2009 en het Ontwikkelingsplan 2012, en de provinciale omgevingsvisie als ontwikkelingskaders.	Nee
-------	--	--	-----

Nr. 13 Waterschap Vechtstromen			
	Inhoud zienswijze	Gemeentelijke reactie	Aanpassing
13.1	De inschatting van de wateropgave en de gevolgen daarvan voor het ruimtebeslag in het plangebied ontbreekt.	De waterparagraaf wordt aangepast. Een inschatting van de wateropgave wordt gemaakt en op een afbeelding wordt een voorbeeld van de ruimtelijke impact gegeven.	Ja
13.2	Vanuit het gezichtspunt van een duurzaam en veerkrachtig watersysteem is het wenselijk zoveel mogelijk water vast te houden en te bergen binnen het gebied. De retentievoorziening Hesbeek moet in ieder geval beschikbaar blijven om bij extreme buien wateroverlast in het stedelijk gebied van Hengelo te beperken en is dus niet inzetbaar voor de bergingsopgave ten gevolge van de toename verhard oppervlak in het plangebied.	Conform planregel 13.2 dient hemelwater vanaf gebouwen en overig verhard oppervlak binnen de bestemmingsplangrens te worden geborgen of geïnfiltreerd in de bodem.	Nee
13.3	Wij verzoeken u aan de waterparagraaf de zinsnede toe te voegen dat de bergingsopgave in nauw overleg met het waterschap opnieuw zal worden geïnventariseerd en uitgewerkt	De zinsnede wordt toegevoegd aan de waterparagraaf.	Ja
13.4	In de waterparagraaf van de toelichting wordt geconcludeerd dat de waterhuishouding geen belemmering vormt voor de uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan. Deze conclusie vinden wij voorbarig. Of de waterhuishouding al dan niet een belemmering vormt kan pas bepaald worden nadat duidelijk is waar welke functies komen. Een goede waterparagraaf bevat op zijn minst een beschrijving van de gevolgen van het plan voor de waterhuishouding. Bijvoorbeeld door in te gaan op hoe in de deelgebieden met de in de waterparagraaf genoemde uitgangspunten voor de waterhuishouding wordt omgegaan.	Zie reactie vraag 13.1	Ja
13.5	In het middengebied is de met het waterschap afgestemde waterstructuur niet zichtbaar. Wij verzoeken u in de waterparagraaf aan te geven hoe er met de waterstructuur wordt omgegaan. Dit zou bijvoorbeeld kunnen door middel van een aanduiding op de plankaart.	De afgestemde waterstructuren worden toegevoegd aan de kaart doorgaande waterstructuren. De functie van deze structuren wordt middels een beleidsregel beschermd.	Ja

Nr. 14 Gemeente Haaksbergen			
	Inhoud zienswijze	Gemeentelijke reactie	Aanpassing
14.1	Het is van belang dat met name de gevolgen van het vliegverkeer voor de leefbaarheid van de burgers van Haaksbergen inzichtelijk wordt gemaakt. Dit is niet duidelijk uit de aangeboden stukken. Verzoek is om daaraan meer aandacht te besteden.	De effecten vanwege het vliegverkeer zijn verwerkt in de MER. Niet duidelijk wordt op welke onderdelen dit onvoldoende zou zijn.	Nee
14.2	Gelet op het reeds beschikbare aanbod van diverse werklocaties in de regio moet er uiterst zorgvuldig onderzocht worden of nieuwe werklocaties wel nodig zijn.	In de plantoelichting is uitgebreid ingegaan op de economische behoefte. Uitgelegd is welke ontwikkelingen alleen op dit terrein mogelijk zijn en welke onderdelen nog niet worden meegenomen omdat de behoefte nog niet concreet genoeg in beeld is. De gemeente is van oordeel dat hiermee voldaan wordt aan de relevante wet- en regelgeving.	Nee

Nr. 15			
Gemeente Hengelo			
	Inhoud zienswijze	Gemeentelijke reactie	Aanpassing
15.1	Er wordt vanuit gegaan dat het programmeren van AMM en deprogrammeren van een zelfde aantal m2 onderdeel zullen zijn van de in de regio te maken afspraken op het gebied van Programmeren werklocaties.	Zie de gemeentelijke reactie bij 11.1.	Nee
15.2	Graag ontvangen wij een schriftelijke bevestiging van de veronderstelling dat; programmeren van AMM en deprogrammeren van een zelfde aantal m2 onderdeel zijn van de te maken afspraken op het gebied van werklocaties en dat de regionaal gemaakte afspraken verwerkt worden in de bestemmingsplannen voor de voormalige luchthaven	Hetgeen is verwoord in de reactie is conform de afspraken die er met de provincie en in de regio zijn gemaakt. Deze reactienota wordt naar alle partijen verzonden die een reactie hebben gegeven, daarmee ziet de gemeente het als de gevraagde schriftelijke bevestiging.	Nee
15.3	De koppeling tussen enerzijds de functieomschrijving voor het noordelijk deel en anderzijds de plankaart ontbreekt. Onduidelijk is daardoor wat waar is toegestaan.	Voor het noordelijk deel is op de plankaart één bestemming opgenomen. In de planregels is vervolgens uitgewerkt welk gebruik binnen dit vlak is toegestaan. Hierdoor zijn de functies uitwisselbaar waar gewenst en binnen de kaders qua bouwen en milieucategorie.	Nee
15.4	Onduidelijk is wat verstaan wordt onder niet zelfstandige kantoren. De definitie voor niet zelfstandige kantoren ontbreekt evenals het maximaal toegestane aantal m2 footprint of b.v.o.	Niet zelfstandige kantoren zijn kantoren die onderdeel zijn van bijvoorbeeld panden voor industrie. Zij kunnen dus niet afzonderlijk gebruikt worden door een dienstverlener maar maken deel uit van een niet-dienstverlenend bedrijf(spand). De definitie wordt aangepast om onduidelijkheden hierover te voorkomen.	Ja
15.6	Artikel 4.1 A lid 8 is onduidelijk door het gebruik van de komma. Vallen alle opgesomde activiteiten onder de verwijzing als integraal onderdeel van de onder 1 tot en met 6 benoemde bedrijfsactiviteiten? Zoals het nu is aangegeven is het voor meerdere uitleg vatbaar.	De zin is omgezet naar een opsomming om onduidelijkheden te voorkomen.	Ja
15.7	In artikel 4.2 lid a wordt een maximaal aantal m2 oppervlakte aan te bouwen gebouwen aangegeven. Onduidelijk is of het hier gaat om footprint of om b.v.o.	Deze aantallen betreffen footprint.	Nee